ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1970

Vyhlásené: 28.12.1970 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

144

ZÁKON

z 21. decembra 1970

o Štátnej banke československej

Federálne zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

Základné ustanovenia

§ 1

Štátna banka československá*) (ďalej len „banka“) je ústrednou bankou Československej socialistickej republiky.

§ 2

(1) Označenie banky je „Štátna banka československá“ alebo „Státní banka československá“.

(2) Sídlom banky je Praha.

(3) Banka môže vo svojom mene nadobúdať práva a zaväzovať sa.

§ 3

Banka

a) má výhradné právo vydávať bankovky; spolu s Federálnym ministerstvom financií navrhuje vláde Československej socialistickej republiky úpravu československej meny a zásady obehu zákonných peňazí a dozerá na ochranu meny,

b) na podklade ustanovenom zákonom určuje pomer československej koruny k cudzím menám a určuje ceny zlata v bankových operáciách s cudzinou,

c) prijíma vklady na účty,

d) poskytuje úvery,

e) organizuje a vykonáva platobný styk, ako aj zúčtovanie pre organizácie,

f) zúčastňuje sa v rozsahu a spôsobom ustanoveným osobitnými predpismi na regulácii a kontrole mzdového vývoja,

g) vykonáva financovanie investičnej výstavby uskutočňovanej socialistickými organizáciami a v súvislosti s tým vykonáva jej kontrolu,

h) vykonáva pokladničné plnenie štátneho rozpočtu federácie a štátnych rozpočtov republík,

ch) spravuje menové rezervy Československej socialistickej republiky v zlate a v ostatných devízových prostriedkoch,

i) nakupuje, vymieňa a predáva zlato a ostatné devízové prostriedky,

j) zastupuje Československú socialistickú republiku na základe splnomocnenia vlády Československej socialistickej republiky v medzinárodných bankových inštitúciách,

k) plní funkcie v devízovej oblasti podľa predpisov o devízovom hospodárstve,

l) prijíma a poskytuje úvery a záruky v styku s devízovými cudzozemcami,

m) určuje zásady pre poskytovanie a prijímanie zahraničných bankových úverov,

n) organizuje a vykonáva platobný styk a ďalšiu bankovo-obchodnú činnosť v styku so zahraničím,

o) vykonáva ďalšiu činnosť podľa pokynov vlády Československej socialistickej republiky.

§ 4

(1) Na zabezpečenie úloh a cieľov štátnych plánov rozvoja národného hospodárstva banka v spolupráci s príslušnými orgánmi vypracúva a predkladá vláde Československej socialistickej republiky na schválenie návrh zásad vnútornej a zahraničnej bankovej menovej politiky a návrh menového (úverového, pokladničného a devízového) plánu, podľa ktorých banka vykonáva činnosti uvedené v § 3; svojou činnosťou sa zúčastňuje na uskutočňovaní úloh a cieľov štátnych plánov rozvoja národného hospodárstva a presadzuje opatrenia na upevňovanie meny.

(2) Zásady vnútornej a zahraničnej bankovej menovej politiky schválené vládou Československej socialistickej republiky sú záväzné pre všetky peňažné ústavy a ostatné organizácie; menový plán je pre peňažné ústavy a organizácie záväzný v rozsahu na ne vykonaného rozpisu.

§ 5

Plnením niektorých úloh vyhradených banke môže banka poveriť iné peňažné ústavy alebo iné organizácie alebo orgány; pokiaľ neurčí ináč, platia pre poverené peňažné ústavy, iné organizácie a orgány obdobne predpisy platné pre banku.

§ 6

(1) Banka je oprávnená kontrolovať, a to najmä pri účasti na plánovacích prácach a pri poskytovaní úverov a devízových prostriedkov, ako socialistické organizácie používajú celospoločenské prostriedky.

(2) Organizácie sú povinné predkladať banke potrebné doklady, poskytovať jej požadované informácie, umožniť previerky na mieste a aj ináč jej umožňovať plnenie funkcií.

(3) Ak banka zistí nedostatky v hospodárení socialistických organizácií, je oprávnená požadovať od nich aj od ich nadriadených orgánov odstránenie týchto nedostatkov a prípadne použiť proti organizáciám opatrenia ustanovené v osobitných predpisoch.

(4) Ustanovenia odsekov 1 až 3 sa vzťahujú na družstevné a spoločenské organizácie len v prípadoch, keď im banka poskytuje úverové alebo devízové prostriedky, a v prípadoch, keď banka voči nim uplatňuje kontrolné funkcie podľa osobitných predpisov.

Riadenie a organizácia banky

§ 7

(1) Banku riadi predseda banky; zastupuje ho v plnom rozsahu podpredseda banky a na jednotlivých úsekoch činnosti banky predsedom poverení generálni riaditelia banky. Ak je predsedom banky občan Českej socialistickej republiky, je podpredsedom banky občan Slovenskej socialistickej republiky alebo naopak.

(2) Predsedu banky vymenúva a odvoláva prezident Československej socialistickej republiky na návrh vlády Československej socialistickej republiky. Podpredsedu banky a generálnych riaditeľov banky vymenúva a odvoláva vláda Československej socialistickej republiky na návrh predsedu banky.

(3) Predseda banky má postavenie vedúceho federálneho ústredného orgánu.

(4) Predseda banky po dohode s ministrom financií Československej socialistickej republiky navrhuje vláde Československej socialistickej republiky zásadné finančné a menové opatrenia; ak tieto opatrenia majú dopad na štátny rozpočet republiky, postupuje v dohode s ministrom financií republiky.

(5) Predseda banky vydáva na základe tohto zákona, prípadne na vykonanie Hospodárskeho zákonníka všeobecne záväzné právne predpisy o

a) poskytovaní úverov,

b) úrokových sadzbách z úverov a z prostriedkov organizácií na účtoch v peňažných ústavoch, ako aj o poplatkoch, náhradách a paušáloch náhrad pri vykonávaní bankových operácií a služieb,

c) používaní ďalších bankových nástrojov v oblasti vnútorných a zahraničných menových vzťahov,

d) vykonávaní financovania a o bankovej kontrole investičnej výstavby uskutočňovanej socialistickými organizáciami,

e) platobnom styku v tuzemsku i so zahraničím, ako aj o zúčtovaní s organizáciami,

f) pokladničných operáciách v socialistických organizáciách a o zmenárenskej činnosti.

§ 8

Banka vykonáva svoju činnosť ústredím v Prahe, hlavným ústavom pre Českú socialistickú republiku v Prahe, hlavným ústavom pre Slovenskú socialistickú republiku v Bratislave (ďalej len „hlavné ústavy“), pobočkami, príp. inými organizačnými jednotkami.

§ 9

(1) Ústredie vykonáva celoštátnu koncepčnú, riadiacu a kontrolnú činnosť banky.

(2) Na zabezpečenie úloh a cieľov štátnych plánov rozvoja národného hospodárstva ústredie spracúva v spolupráci s hlavnými ústavmi návrh zásad vnútornej a zahraničnej bankovej menovej politiky, návrh menového plánu a tvorby menových rezerv, ako aj zásady, pravidlá a nástroje pre plnenie úloh a činností banky.

(3) Ústredie ďalej

a) zabezpečuje výkon činností banky voči organizáciám riadeným orgánmi federácie,

b) zabezpečuje výkon činností banky vo vzťahu k zahraničiu,

c) zabezpečuje jednotné plnenie úloh a činností banky vo všetkých jej organizačných jednotkách a kontrolu ich činnosti,

d) vykonáva ďalšie činnosti podľa štatútu banky a pokynov predsedu banky.

(4) Výkon činností banky uvedených v odseku 3 písm. a) a c) zabezpečuje ústredie zásadne prostredníctvom hlavných ústavov.

§ 10

(1) Hlavné ústavy riadia generálni riaditelia vo funkcii podpredsedov banky (ďalej len „generálni riaditelia hlavných ústavov“).

(2) Generálnych riaditeľov hlavných ústavov vymenúva a odvoláva na návrh predsedu banky vláda Československej socialistickej republiky po prerokovaní v príslušnej vláde republiky.

(3) Generálny riaditeľ hlavného ústavu zodpovedá za výkon svojej funkcie predsedovi banky; zodpovedá tiež za to, že hlavný ústav pri plnení úloh uvedených v odseku 4 písm. a) až d) postupuje v súlade s rozhodnutiami vydanými vládou republiky v jej pôsobnosti.

(4) Hlavné ústavy

a) sa zúčastňujú na zostavovaní menového plánu a jeho rozpracovaní na republiky a zabezpečujú úlohy banky vyplývajúce zo štátnych plánov rozvoja národného hospodárstva; b) zostavujú a prerokúvajú s príslušnými orgánmi republík návrhy zásad úverovej politiky, návrhy pokladničného a úverového plánu za republiky a koordinujú s nimi vzájomný postup;

c) zabezpečujú úlohy banky vyplývajúce z pôsobnosti vlády republiky;

d) zabezpečujú úlohy vyplývajúce pre banku z menového plánu; na ten účel disponujú prostriedkami a zdrojmi určenými rozpisom menového plánu na republiky; pri disponovaní prostriedkami a zdrojmi určenými organizáciám riadeným orgánmi republík sú viazané celoštátnymi, všeobecne záväznými predpismi predsedu banky;

e) riadia organizačné jednotky banky na území republiky a kontrolujú ich činnosť.

(5) Hlavné ústavy vykonávajú ďalšie činnosti podľa štatútu banky a pokynov predsedu banky.

§ 11

Za banku podpisujú spoločne predseda banky a podpredseda banky alebo jeden z nich a generálny riaditeľ. Rozsah oprávnení ďalších pracovníkov podpisovať za banku určujú organizačné predpisy banky.

Hospodárenie banky

§ 12

Banka má štatutárny fond, všeobecný rezervný fond, prípadne ďalšie fondy ustanovené vládou Československej socialistickej republiky.

§ 13

Štatutárny fond tvorí päť miliárd Kčs a slúži na zabezpečenie záväzkov banky. Vláda Československej socialistickej republiky môže podľa potreby štatutárny fond zvýšiť a určiť, z akých prostriedkov sa zvýšená časť štatutárneho fondu doplní.

§ 14

Do všeobecného rezervného fondu plynú prídely zo zisku tak dlho, až dosiahne výšku štatutárneho fondu.

§ 15

Banka hospodári podľa zásad ustanovených vládou Československej socialistickej republiky. Banka je povinná odvádzať do štátneho rozpočtu federácie časť zisku podľa zásad schválených vládou Československej socialistickej republiky. Ročnú účtovnú závierku spoločne s výročnou správou schvaľuje vláda Československej socialistickej republiky.

§ 16

Strata banky sa uhrádza zo všeobecného rezervného fondu; pokiaľ tento fond na úhradu straty nestačí, uhrádza ju Československá socialistická republika.

Všeobecné ustanovenia

§ 17

Banka neručí za záväzky Československej socialistickej republiky ani Českej socialistickej republiky ani Slovenskej socialistickej republiky, pokiaľ výslovne takúto záruku neprevezme. Československá socialistická republika, Česká socialistická republika a Slovenská socialistická republika ručia za záväzky banky, len ak je tak výslovne ustanovené.

§ 18

Pre výpočet úrokov zo súm skladaných alebo dochádzajúcich v prospech účtov organizácií a zo zostatkov na týchto účtoch, ako aj z poskytnutých úverov je rozhodujúce zúčtovanie príslušnej sumy v banke.

§ 19

Na pracovníkov banky sa nevzťahujú ustanovenia § 23 zákona č. 84/1952 Zb. o organizácii peňažníctva.

§ 20

Činnosť, organizáciu a hospodárenie banky upravuje podrobnejšie štatút, ktorý schvaľuje vláda Československej socialistickej republiky.

Záverečné ustanovenia

§ 21

Práva a záväzky ústavov uvedených v § 2 zákona č. 31/1950 Zb., ktoré neboli podľa vyhlášky Ministerstva financií č. 380/1950 Ú. v. I (č. 383/1950 Ú. l. I) na banku do účinnosti zákona č. 117/1965 Zb. prevedené, nebudú sa na ňu prevádzať. Právne pomery ústavov uvedených v § 2 zákona č. 31/1950 Zb. upraví Federálne ministerstvo financií.

§ 22

Zrušuje sa:

a) zákon č. 117/1965 Zb. o Štátnej banke československej,

b) § 7 zákona č. 170/1968 Zb. o niektorých opatreniach súvisiacich s federatívnym usporiadaním štátu.

§ 23

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1971.

Svoboda v. r.

Dr. Hanes v. r.

Dr. Štrougal v. r.

*) Štátna banka československá bola zriadená zákonom č. 31/1950 Zb.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.